

A társasági adó mértékének csökkentése és az azzal összefüggő további módosítások

A 2016. december 20-án kihirdetett, az *egyes pénzügyi és gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi CLXXXII. törvény [Mód. tv.]* 2017. január 1-jei hatállyal módosította az alkalmazandó társasági adókulcsot, illetve további változásokat iktatott be a *társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvénybe [Tao. tv.]*. Az alábbiakban a Mód. tv. társasági adózást érintő rendelkezéseit ismertetjük.

1) A Tao. tv. 19. §-a értelmében a **társasági adó mértéke** a pozitív adóalap 9 százaléka, az adókulcs tehát valamennyi adózó tekintetében csökkent a korábbi 10, illetve 19 százalékos mértékhez képest. Az új, alacsonyabb adókulcs a 2017-es adóévtől irányadó, a 2016-os adóévre vonatkozó elszámoló bevallásban még a „régibb adókulcsok” alkalmazandók (vagyis az adómértéke az adóalap 500 millió forintot meg nem haladó részére 10 százalék, az a feletti részre 19 százalék).

2) Tekintettel arra, hogy – főszabály szerint – a 2017-es adóév első és második félévére, illetve a 2018-as adóév első félévére vonatkozó **adóelőleg-kötelezettségek** bevallása olyan adóévek (2015-2016.) fizetendő adója alapján történik, amelyeknél az adózó a fizetendő adóját a „régibb magasabb adókulcsok” figyelembevételével állapította meg, kedvező átmeneti szabályok vonatkoznak az említett időszakok adóelőlegének meghatározására. A Tao. tv. 29/A. § (51)-(52) bekezdése szerinti átmeneti rendelkezéseknek az a célja, hogy adómérték csökkentése „azonnal” éreztesse a hatását és elkerülhető legyen, hogy egyes adózóknak jelentős összegű túlfizetésük álljon elő.

Speciális szabályt fogalmaz meg a Tao. tv. 29/A. § (51) bekezdése a 2017-es adóév első félévére bevallott és az adószámlára felkötött adóelőlegek vonatkozásában, ha olyan adóról van szó, amely a 2015-ös adóévi társasági adókötelezettség megállapítása során a 19 százalékos adómértéket is alkalmazta (vagyis az akkori adóalapja az 500 millió forintot meghaladta). Esetükben a 2017-es adóév első félévében fizetendő adóelőleg a 2015-ös adóévre fizetendő adója kilenc tizenkilenced részének 20 millió forinttal növelt összegének 50 százaléka, de legfeljebb a 2015-ös adóévre fizetendő adó összegének fele. A 2017-es adóév első félévében fizetendő adóelőleg összegéről az állami adó- és vámhatóság 2017-es adóév első hónapjának 15. napjáig (naptári éves adózók esetén 2017. január 15-éig) határozatban dönt.

Azon adózók esetében, amelyek a 2015-ös adó adóévi társasági adókötelezettség megállapítása során a 19 százalékos adómértéket nem alkalmazták (vagyis az akkori adóalapjuk az 500 millió forintot nem haladta meg), a 10 százalékos adókulcs figyelembevételével meghatározott, bevallott és az adószámlára felkötött adóelőlegek adóhatósági módosítása nem történik meg, annak természetesen nincs akadálya, hogy az említett adózók az *adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény [a továbbiakban: Art.]* 42. § (2) bekezdése szerinti adóelőleg-mérséklési kérelemmel forduljanak az illetékes megyei adó- és vámigazgatóságához.

A Tao. tv. 29/A. § (52) bekezdése értelmében a 2017-es adóév második félévében, és a 2018-as adóév első félévében fizetendő adóelőleget – az általános szabályoktól eltérően – 2017. január 1-jétől hatályos rendelkezései szerint előírt mértékkel (9 százalékkal) számítottan (ideértve különösen az adókedvezmények összegét) kell megállapítani. Az átmeneti szabály szerint a fizetendő adóelőleg meghatározásakor a 2016-os adóévre vonatkozó bevallásban levezetett adóalapra már a 9%-os adókulcsot kell rávetíteni, ez az összeg (a „9%-os kulcs

alapján meghatározott számított adó”) csökkenthető az adókedvezmények, illetve a beszámítás alapján visszatartott adó – e korláthoz igazított – összegével.

3) A Tao. tv. 7. § (1) bekezdés m) pontjába 2017. január 1-jei hatállyal beiktatott új adóalap-csökkentő tétel, **a korai fázisú vállalkozásokba történő befektetés kedvezményének** szabályait is előnyösen pontosította. A változás alapján a részesedésszerzésre (tőkeemelésre) tekintettel igénybe vehető adóalap-kedvezmény mértéke a bekerülési érték (bekerülési érték növekmény) háromszorosa (a 2,5-szerese és az 1,5-szerese helyett), a szerzés adóévében és az azt követő 3 adóévben, egyenlő részletekben, de legfeljebb adóévente 20 millió forint lehet. A 4 adóévben igénybe vehető teljes kedvezmény nem haladhatja meg a 80 millió forintot.

4) Az **ingatlannal rendelkező társaság tagját** is 9 százalékos mértékű adó terheli abban az esetben, ha a részesedés kivonáson nyereséget realizál [Tao. tv. 15/A. § (6) bekezdés].

5) Az IFRS-ek szerinti egyedi beszámolót készítő **adózók adóelőleg-minimumát és minimum adójának összegét** [Tao. tv. 18/D. § (1) és (7) bekezdés] is érinti az adómérték csökkentés. A Tao. tv. 29/A. § (47) bekezdés értelmében az áttérést megelőző adóév fizetendő adóját a 19. § áttérés adóévének első napján hatályos rendelkezései szerint előírt mértékkel számítva kell figyelembe venni. Az adóelőleg-minimum és minimum-adó is az áttérést megelőző év („évesített”) fizetendő adójához igazodik, ez a 2017- es adóévtől az IFRS-ek szerinti egyedi beszámoló készítésére áttérő adózók vonatkozásában a 2016-os adóévi fizetendő adó újrakalkulálását jelenti. Az összehasonlíthatóság érdekében tehát a 9 százalékos adókulcsot kell a 2016-os adóalapra rávetíteni és így kell meghatározni az adóelőleg-minimumot és minimum-adót.

6) Több **adókedvezmény** vonatkozásában is meghosszabbodik az érvényesítésre nyitva álló időtartam. Az előadó-művészeti szervezetek, filmalkotások, látvány-csapatsportok támogatása esetén az adókedvezmény a támogatás (juttatás) adóéve és az azt követő adóévek adójából, de utoljára a támogatás (juttatás) naptári évét követő nyolcadik naptári évben lezáruló adóév adójából vehető igénybe [Tao. tv. 22. § (1) bekezdés, 22/C. § (2) bekezdés]. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy az adókedvezmény érvényesítésére nyitva álló határidő – a naptári éves adózóknál – a jelenlegi 7 évről 9 évre nő. A sportcélú adókedvezmény vonatkozásában a 9 éves érvényesíthetőségi korlát valamennyi 2011. óta nyújtott támogatásra irányadó, hiszen a kapcsolódó átmeneti rendelkezés [Tao. tv. 29/A. § (49) bekezdés] alapján a szabály első alkalommal a 2011-2012-es támogatási időszakra nyújtott támogatásokra alkalmazható. Az előadó-művészeti szervezetek, filmalkotások támogatása vonatkozásában átmeneti rendelkezés nincs, így a 9 éves érvényesíthetőségi korlát a 2016. december 31-ét követően nyújtott támogatásokra irányadó.

A fejlesztési adókedvezmény érvényesítésére nyitva álló határidő is meghosszabbodik; az adókedvezményt a beruházás üzembe helyezését követő adóévben – vagy az adózó döntése szerint a beruházás üzembe helyezésének adóévében – és az azt követő tizenkét adóévben lehet igénybe venni [Tao. tv. 22/B. § (6) bekezdés]. Az adókedvezmény tehát összesen 13 év alatt vehető igénybe a korábbi 11 év helyett. További két évvel meghosszabbodik a „maximális korlát” is, amely előírja, hogy az adókedvezmény utoljára a bejelentés, illetve a kérelem benyújtásának adóévét követő 16. adóévben érvényesíthető. A módosított szabályokat első alkalommal a 2016. december 31-ét követően benyújtott fejlesztési adókedvezmény iránti bejelentésekben és kérelmekben szereplő beruházások vonatkozásában lehet alkalmazni [Tao. tv. 29/A. § (48) bekezdés].

Az adómérték csökkenése érinti az előadó-művészeti szervezetek, filmalkotások, látvány-csapatsport támogatásának adókedvezménye vonatkozásában a **kiegészítő (sportfejlesztési) támogatás** összegének meghatározására irányadó szabályokat is. A kiegészítő (sportfejlesztési) támogatás összege ugyanis a 2016. december 31-éig hatályos szabályok szerint az alkalmazott adómértéktől, vagyis tulajdonképpen az adóévi adóalap összegétől függött. A Tao. tv. 22. § (6) bekezdésének, illetve a 22/C. § (3a) bekezdésének módosított rendelkezése alapján a kiegészítő (sportfejlesztési) támogatás összege a támogatási igazolásban meghatározott összeg 9 százalékos adókulccsal kiszámított értékének legalább 75 százaléka.

A Tao. tv. 22. § (7) bekezdés, 22/C. § (3b) bekezdés hatályon kívül helyezésével az alaptámogatás 7 százalékanak megfelelő összegű **pótlólagos kiegészítő (sportfejlesztési) támogatás** – a sávós adókulcsok megszüntetése miatt – a 2017-es adóévtől kivezetésre kerül a Tao. tv. rendszeréből. A Tao. tv. 29/A. § (50) bekezdésében rögzített átmeneti szabály értelmében a 2016-ban nyújtott támogatások vonatkozásában még a pótlólagos kiegészítő (sportfejlesztési) támogatás teljesítése utoljára felmerülhet.

7) Az adómérték-változás érinti a **növekedési adóhitel** kedvezményével összefüggésben a kedvezményezett beruházásra tekintettel a növekedési adóhitel összegére jutó adó, adóelőleg összegét érintő csökkentő tételt is. Az új szabályok rögzítik, hogy a növekedési adóhitelt igénybe vevő adózó a növekedési adóhitel választásának adóévét követő két adóévben megvalósult beruházása kapcsán csökkentheti a növekedési adóhitel összegére jutó adóelőleg, adó még esedékessé nem vált összegét a kedvezményezett beruházási érték 9 százalékaival, legfeljebb a növekedési adóhitelre jutó adóelőleg, adó még esedékessé nem vált összegének 90 százalékaival [Tao. tv. 26/A. § (8) bekezdés]. Amennyiben az adózó nem tesz eleget a csökkentéskor vállalt létszám-bővítési feltételeknek, akkor a szankciós jellegű visszafizetési kötelezettség összegét is a 9%-os adómérték alapulvételével kell meghatározni [Tao. tv. 26/A. § (11) bekezdés].

8) A sávosan progresszív adókulcsok megszűnésével a **progresszív mentesítés** szabálya kiüresedett. A Tao. tv. 28. § (2) bekezdése szerint a belföldi illetőségű adózó és a külföldi vállalkozó a társasági adó megállapításakor az adóalapot úgy módosítja, hogy az ne tartalmazza a külföldön adóztatható jövedelmet, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik (a teljes mentesítés módszere alkalmazandó).

*[Nemzeti Adó- és Vámhivatal, Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztály
3156740048/2017.]*